

Družba / Cerkev

Slog, ki je tudi program

Ranka Ivelja

Papež Frančišek milijone ljudi po vsem svetu nagovarja predvsem s svojim slogom, a ta ni le stvar retorike ali osebne karizme. V veliki meri je tudi programske narave. Že s svojimi prvimi besedami na znamenitem papeškem balkonu 14. marca letos »dober večer, bratje in sestre«, je dal med vrsticami vedeti, da si želi institucijo, ki se bo v duhu izvirnega bratstva spet povezovala s ljudmi z roba, ne z mogočniki tega sveta. Z vsako svojo potezo je potrjeval, da resno misli z vrnitvijo k ciljem in idealom prvih krščanskih skupnosti. Vera kot dejavna ljubezen do drugih je načelo, ki ga morda najbolj povezuje s predhodnikom Ratzingerjem.

Prodali so mercedese

Takoj po izvolitvi se je Frančišek uprl, da bi nosil zlati križ ali da bi se preselil v apostolsko palačo. Raje stanuje v hotelu s tremi zvezdicami – domu Sv. Marte – in sam nosi svojo črno torbo na potovanjih. Ne mara poljubljanja rok in kardinalov, ki se obnašajo kot principi. Za svoj prvi obisk si je izbral otok emigrantskih tragedij – Lampedusa, kamor se je podal sam, brez predstavnikov kurjskega »dvora«. Ob neki priložnosti je dejal, da ga je sram, ko vidi, s kako dragimi avtomobili in mobiteli se ponašajo duhovniki, redovniki in nune. Mnogi kardinali so svoje pregrešne mercedese nato po tistem prodali. Ob nešteto priložnostih je rohnel čez divji kapitalizem, pohlep bogatih, kulturo egoizma, neoliberalistične eskcese. Takoj se je lotil korupcije za vatikanskimi zidovi in ji s pomočjo novega državnega tajnika Parolina napovedal oster boj. Dotlej vsemogočnemu Bertoneju je odredil umik. Kako radikalen bo ta, pa bo še videti; Bertone je član številnih kongregacij. Papež Frančišek je, kar je manj znano, uvedel tudi nekaj pomembnih sprememb v kazensko zakonodajo, določil je, na primer, stroge kazni za zločine nad mladoletniki. Med drugim je Vatikan ratificiral Konvencijo o otrokovih pravicah iz leta 1989. To seveda več pove o Cerkvu kot o Bergogliu.

Doktrinarno do meje predhodnikov

Doktrinarno sicer Frančišek ni šel čez nobeno mejo, ki so jo začrtali njegovi predhodniki. »Ne moremo omejiti vloge žensk v cerkvi samo na pomočnice, lahko so veliko več,« je dejal ob neki priložnosti, in ne gre spregledati da je v komisijo, ki preiskuje korupcijo v vatikanski banki IOR, imenoval tudi žensko. A obenem je bil jasan: »Glede ženskega duhovništva se je Cerkev že izre-

kla. Ta vrata so zaprta.« Podobno se je opredelil tudi do homoseksualcev. Skladno s katekizmom poudarja, da mora družba popolnoma sprejeti homoseksualce, kajti »kdo sem jaz, da bom obsojal homoseksualca, ki išče Boga«, toda to ne pomeni, da so lahko zares enakopravni. Duhovniški stan tudi njim ostaja zaprt. A vseeno: Bergoglio v zvezi s homoseksualnostjo ne govori o nena ravnosti (Rode je, spomnimo, govoril celo o gnusobi), prav tako ne udriha po splavu, ločitvi, kontracepciji. Ali to morda pomeni možnost večjih doktrinarnih premikov v Cerkvu, pa je za zdaj preuranjeno celo ugibati. ✕

Ljubezen je ključ do spoznanja

Okrožnica Luč vere je sporočilo sodobnemu človeku in njegovim razočaranjem pri iskanju resnice, vrednot in harmonije. Pomeni upor relativizmu in indiferentizmu, ki sta tako skrbela papeža Benedikta, sta na predstavitvi poudarila škof Glavan in teolog Rafko Valenčič. Ljubezen, ki je ključ do spoznanja, smo sprejeli z vero, piše v okrožnici, vera pa je dar in vrednota, skok v objem Boga in ne v temo, kot trdijo nekateri. »Kdor ljubi, razume, da je ljubezen izkušnja resnice«, in »verujemo zato, da bi razumeli«, še uči Luč vere.

Za sodobnega človeka je resnica po-

gosto le tisto, kar lahko zgradi in izmeri s pomočjo znanosti, na »veliko resnico«, ki razloži celoto osebnega in družbenega življenja, pa sodobni človek gleda s strahom, da je to tista resnica, ki so si jo prilastili totalitarni sistemi prejšnjega stoletja. A tako nam ostane samo relativizem. Pozabljamo, pravi papež Frančišek, da je vprašanje o resnici vprašanje spomina, globokega spomina, »ker se obrača na nekaj, kar je pred namik«. Vprašanje o resnici je zato vprašanje o izvoru vsega, »v luči tega izvora pa moremo videti cilj in tudi smisel skupne poti«.

